

Almanya'da Gazetecilik Eğitimi

Walter Bajohr

Gazeteci Olmak: Almanya'da Eğitim Olanakları
Konrad Adenauer Vakfının Eğitim Modeli

Paul-Josef Raue aslında Almanya'da gazetecilik eğitimi ile ilgili söylenebilecek her şeyi söyledi. Burada tipik olan, gazetecilik için ne zorunlu bir eğitim olması, ne de bitirildiğinde mesleğe adım atmayı kolaylaştıran bir eğitimin gerekliliği. Bu özgürlüğün avantajları olduğu gibi dezavantajları da var. Bay Raue bunlara da değindi. Bu nedenle Almanya'da mesleğe yeni başlayan gazeteciler için çok sayıda eğitim modelinin birbiriyle rekabet ediyor olması hiç şaşırtıcı değil.

Ben ise sizlere Almanya'da eşi olmayan bir modeli, Konrad Adenauer Vakfının yeni yetişen gazetecilere destek modelini tanıtmak istiyorum. Bu model 25 yıldır var, ancak üç yıl önce geleceğe yönelik önemli örgütsel bir yenilenme gerçekleştirildi. Vakıf bu dönemde gazetecilik eğitimi ve meslek içi eğitimle ilgili farklı alanlardaki faaliyetlerini Gazetecilik Akademisi bünyesinde topladı. Akademi, medya atölyesi, yeni yetişen gazetecilere destek ve medya derslerinden oluşuyor. Burada gazetecilik becerilerinin kazanılmasından, gerçek eğitim ve meslek içi eğitime ve network çalışmasına uzanan entegre bir planı takip ediyoruz. Planın can damarını, yeni yetişen gazetecilere destek bölümü oluşturuyor. Kısaca JONA dediğimiz bu bölümü daha detaylı tanıtmak istiyorum. JONA, öncelikle Konrad Adenauer Vakfının yetenekleri destekleme, özellikle de öğrencileri destekleme prensibine dayanıyor. Bunun öncelikli anlamı, burs veriyor olmamız. Konrad Adenauer Vakfında gazetecilik eğitimi almak isteyen birinin bazı koşulları yerine getirmesi gerekiyor. Önce ya yüksek öğrenim yapmaya imkan veren iyi bir mezuniyet derecesi ya da yüksek öğrenimde iyi notlarla belgelenecek üstün bir başarı istiyoruz. İkinci olarak, adayların, okul gazetesinde ya da medyada serbest gazeteci olarak çalışarak gazetecilik deneyimi kazanmış olması gerekiyor. Üçüncü konu, adaylardan politik, toplumsal ve sosyal alanlarda fahri olarak çalışmayı kapsayan sosyal bir duyarlılık beklememiz. Dördüncüsü ise, adayların Konrad Adenauer Vakfının idealleri ve hedefleriyle kendilerini özdeşleştirebilmeleri.

Bu koşulları yerine getiren adaylara seçmelere katılması için davetiye gönderiliyor. Adaylar seçmelerde sınav yapan bağımsız kişiler tarafından desteklenmeye uygun olup olmadıkları açısından sınanıyorlar ve ancak bu sınavı geçtikten sonra gazetecilik eğitimine kabul ediliyorlar. Bu eğitimin özelliği üniversite eğitime paralel olması. Bursiyerlerin üniversite eğitimi alacakları branş konusunda koşullarımız yok. Üniversitede başarılı olmaları ve meslek olarak kesinlikle gazeteciliği hedefliyor olmaları gerekiyor sadece. Almanya'da üniversite eğitimiyle aynı anda eğitim veren başka kuruluşlar da var. Konrad

Adenauer Vakfındaki tek konu, üniversite eğitime paralel, klasik gönüllü stajyerlik benzeri bir eğitim veriliyor olması.

Bay Raue konuşmasında, gönüllü stajyerliğin hala gazeteciliğe giden en bilinen ve belki de en doğru yol olduğunu anlattı. Almanya'da basılı ve görsel medyada gönüllü stajyerlerin eğitimlerinin içeriği, işçi ve işveren temsilcileri arasında yapılan bu alandaki toplu sözleşmelerle belirleniyor. Konrad Adenauer Vakfının Gazetecilik Akademisi, bu gerekliliklere uygun olarak düzenlendi. Yani eğittiğimiz bursiyerler üniversite eğitimlerinin yanı sıra aldıkları bütüncül bir stajyer eğitimi sonunda yetişmiş birer gazeteci oluyorlar.

Stajyerlerin bu iddialı eğitim programı içinde üstün başarı göstermeleri ve programa ciddi biçimde vakit ayırmaları gerekiyor. Normal stajyerlik iki yıl sürer. Hem üniversite eğitimi ve hem de en önemli bölümlerini yarı yıl tatiline koyduğumuz bizim programımız ise, yurt dışında alınan ve mecburi olan eğitim yarı yılıyla birlikte 3- 3,5 yıl sürüyor. Bunun avantajı, mezunlarımızın eğitimin sonunda üniversite eğitimini bitirmiş olmalarının yanı sıra, bir mesleki eğitimi de bitirmiş olmaları.

Aşağıda farklı eğitim modüllerini görebilmenizi sağlayacak bir tablomuz var:

	Temel konular	Temel Akademi Yazılı medya ve radyo gazeteciliğinin temelleri	Etik
Temel seviye	TV'de pratiğe yönelik kurs		Teori I Medyanın yapısı
	Staj 4-6 hafta Basın, radyo ve TV'den ikisi		
	Pratik multimedya kursu	Konu Akademisi – Basın – Televizyon – Radyo – Multimedya	IDIPRO Disiplinlerarası proje
	Dördünden ikisi – Söyleşi – Araştırma – Dil Eğitimi – Halkla İlişkiler	Medya Pazarı	Theorie II – Medya hukuku – Medya işletmesi
Uzmanlaşma düzeyi	JONA XXL Tamamlayıcı seminer programı Örn. röportaj, yorum, radyo programı v.s.		
	Stajlar 6-10 hafta Basın, radyo, TV, multimedya ve halkla ilişkilerden 2'si		

Bursiyerler eğitimin sonunda bitirdikleri eğitim modülünü detaylı olarak gösteren, gönüllü stajyerlikle aynı değere sahip bir sertifika alırlar.

Konrad Adenauer Vakfının Gazetecilik Akademisi modeli, çeşitli açılarından çok cazip bir model. Biz, bir taraftan ağırlıklı olarak öğrenci gazetesi redaktörlerine yönelik çalışan medya atölyesinde yetenekleri önceden keşfedip yeni yetişen gazetecileri desteklediğimiz asıl programa almaya çalışıyoruz. Bizdeki eğitimini bitirenlerle yollarımızı ayırmıyoruz hemen. Onlar eski bursiyerlerin networküne alınıyor. Eski bursiyerlerimizden, yani mesleğe yeni giren gazeteciler programını bitirmiş olanlardan 700'e yakını şu anda medya sektöründe çalışıyor. Network, eşsiz bir enformasyon ve ilişki ağı oluşturuyor ve bunun meslekte ilerlerken değeri biçilmez bir önemi var. Nihayet medya dersi alan eski bursiyerlerimize ve aynı zamanda gazetecilere yurt dışına eğitim gezileri ve cazip meslek içi eğitim olanakları sunuyoruz.

Bursiyerlerimizden iki eğitimi, yani hem üniversite hem de gazetecilik stajını aynı anda yürütmek ve devamlı üstün başarı göstermek gibi yüksek beklentilerimiz

olması, onların kişiliğini belirliyor ve yöneticilik vasıflarının gelişmesine neden oluyor. Bu nedenle Konrad Adenauer Vakfının verdiği gazetecilik eğitimini alanları sık sık medyada, ekonomide şirket iletişimi alanında ve halkla ilişkiler şirketlerinde yöneticilik pozisyonlarında görüyoruz.

Hedefimiz, bu programla gazetecilikte yüksek bir eğitim ve kalite standardına ulaşılmasına katkıda bulunmak. Sadece iyi bir pratik gazetecilik eğitime değil, gazetecilerin, demokrasilerde kendilerine düşen önemli sorumlulukları yerine getirirken güçlü olabilmelerine de çok önem veriyoruz. Medya etiği işte bu nedenle eğitim programımızın önemli bir modülünü oluşturuyor.

Konrad Adenauer Vakfı, Gazetecilik Akademisinin, gazetecilik eğitiminde Almanya'da en saygın kuruluşlardan biri olmasından gurur duyuyor.

Şimdiye kadarki başarılarımız da iddialı yolumuza gelecekte de devam etmek için cesaretlendiriyor bizi.